

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

1537

מתפלל

שבת כז' כסלו ה-תשפ"ה
 פרשה: א. מקץ
 ב. ביום השלישי
 הפטרה: רני ושמיח
 שבת מברכין
 ראש חודש טבת
 ביום שלישי ורביעי המולד
 יום שני בשעה: 33: 17
 ו - 16 חלקים

הדלקת נרות - 16:21
 צאת השבת - 17:15
 ר"ת - 17:45

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:26

שעה	מזל	שעה	מזל
5:40	שחר	5:39	שחר
5:47	זמן טלית	5:46	זמן טלית
6:41	זריחה	6:39	זריחה
11:45	חצות	11:41	חצות
12:10	מנחה גדולה	12:06	מנחה גדולה
16:49	שקיעה	16:44	שקיעה

"לעקור את השוק"
 במסכת שבת (כ"א, א) נאמר:
 "מצוותה משתשקע החמה
 עד שתכלה רגל מן השוק".
 כלומר, המצווה של
 חנוכה צריכה להשפיע על
 היחיד עד כדי כך, שתעקור
 ממנו את ההרגלים הרעים
 ואת המידות הגסות שבו,
 שבהם הוא עדיין קשור
 ונתון בתוך השוק.

העלון ליפואת
 מנשה בר דוד ובריה
 מרת אחוה זינה בת רחל
 ולע"ג חמי"ר שלום בר שמחה ז"ל
 חמותי מרים בת רחל ע"ה
 הרופא הקדוש את העלון או חלקו
 בטל... 052-5079555

"רשיעים ביד צדיקים"
 המסר של חנוכה הינו, מסר נצחי, לא רק לזמננו, אלא לכל זמן
 ועת. תמצית נושא החנוכה הוא, הניצחון לפני כ - 2000 שנה של
 קבוצה קטנה - המכבים, שנלחמו מול גדודים מאורגנים של
 יוונים, שביקשו להשמיד את חופש הדת היהודית וחופש
 המצפון.

גיבורי הסיפור הם מתתיהו וחמשת בניו שאספו יחד קבוצה
 קטנה של אנשים שהיו נחושים להילחם למען אמונתם בה'
 ובתורתם. גם היום, כאשר מוזכרים את שמם, אנו הושבים על
 אנשים הפועלים בהשראת האל, לא אנוכיים שהאמינו בה'
 ובתורתו בעצמם ובמשפטם שהיו מוכנים ברצון להתמודד כנגד
 הסיכויים הכלליים אפשריים עד הנצחון.

זהו אתגר לנו גם היום, כאשר העומדים מנגד הם רבים, לדעת
 להילחם בעד אמונתנו, ולא רק להאמינו. ישנם הרבה אנשים
 טובים ומאמינים, אבל לדאבוננו הרבה פעמים הטוב הינו חלש.
 המסר של חנוכה הוא, שהטוב צריך להיות חזק.

כולנו מכירים את סיפור השמדת סדום ועמורה. וקשה להבין
 מדוע ה' לא היה יכול למצוא המישים אנשים צדיקים, כי בזכות
 50 איש, אנשי סדום ועמורה היו ניצלים מהשמדה? האם לא היו
 מאות אנשים תמימים וטובים, ועולה השאלה, מדוע לא ה'
 נספר? ואולי התשובה נמצאת במילה אחת בפסוק: "בתוך". ה'
 אמר לאברהם: "אם אמצא בסדום המישים צדיקים בתוך העיר",
 העיר תינצל. הוא לא אמר "אם אמצא בסדום המישים צדיקים
 בעיר". בעיר אולי הוא יכול למצוא מאות אנשים טובים, אבל
 הבעיה היתה שהם לא היו "בתוך" הם לא היו מעורבים בתוך
 תוכן של המתרחש בעיר. הם עמדו מאחור, אנשים טובים אבל
 חלשים, פסיביים, ומכיון שהטובים היו חלשים הם נתנו לרשעים
 לשלוט, ולהביא הרס על כולם. היתה חסרה להם הרוח של
 המכבים, הטוב שלהם היה חלש, ולכן האנשים "הטובים" לא היו
 "צדיקים".

איננו יכולים לשכוח את הוועות שהתרחשו באירופה בתקופת
 השואה. ובכל פעם שאנו נזכרים בהם עולה השאלה האם לא היו
 גרמנים טובים? אנו יודעים שהיו אנשים טובים, היו חסידי אומות
 העולם, היו אנשים ששאנו עוול ואי צדק, כמו שאולי היו בסדום
 ועמורה, אבל האנשים הטובים ישבו מאחור ונתנו לחיות -
 הנאצים, לשלוט והתוצאה היתה רצח עם, שואה, הרס ועינויים. זו
 היא הסיטואציה הנצחית בחיי האנושות, הטוב הוא חלש, הרבה
 פעמים הטובים מסרבים להיות "בתוך העיר", בלב הבעיה,
 בקרבו החיים. הטובים מסרבים להיאבק ולהילחם, ולהתמיד
 בלחימה עבור עקרונותיהם. כיסא הסמכות, אף פעם, לא נשאר
 ריק כאשר הטוב הוא חלש ולאנשים אין את האומץ המוסרי
 והכוח לשים את השם והטוב שלו באורו כיסא, או הרשעים
 שמים שם שטן, והוא מתחיל לשלוט.

היום במיוחד, אנו צריכים לעמוד באומץ, ולהיות מוכנים להילחם
 בעד אמונתנו. אנו צריכים להיות כ"תוך העיר" - בתוך המאבק
 נגד הרשע והחושך, אנו צריכים להיות נחושים ברוח החנוכה
 להאיר את החושך. אנו צריכים להיות מכבים, להילחם עבור
 הצדק, תורתנו ואמונתנו. כדי להאיר את החושך שסביבנו. אל
 לנו לתת שהטוב שבנו יהיה חלש.

העלון לע"ג
 רוזה (דיווי) פרטובי בת חנה ע"ה שנלב"ע ג' טבת
 תשפ"ה.

"התפילה תחת עמוד התלייה" ב'

Shofar for Zion

"יש עדים?", זקפו השופטים אוזניהם בתמיהה, שלא לומר בציפייה.
 "יש ויש", קרא מחמוד כמנצח, "הם ממתנים בחוץ, שמא אקרא
 להם?"

העדים הוכנסו פנימה, מסרו עדויותיהם בזה אחר זה, והשופטים ניהלו
 חקירה ודרישה, לכל הפחות למראית עין, בטרם ירשיעו את היהודי
 בביזוי דת האסלאם.

וכך, שעות ספורות לאחר מכן, הופיעו שוטרים בביתו של יוסף,
 והודיעוהו קצרות כי הוא עצור, עד לבירור משפטו.

יוסף המבוהל הושלך לתא המעצר, ולתומו סבור היה כי לא יחלוף
 זמן רב עד שהאמת תתברר והצדק יצא לאור. הוא לא ידע כי הוא
 טועה טעות מרה.

השופטים אימצו אל חיקם את עדותם המרשיעה של שני העדים,
 ועוד באותו יום שלחו להביא את יוסף לאולם בית המשפט, על מנת
 לבשר באוזניו, בקול קר כקרח, כי בקרוב עתיד הוא למצוא את
 עצמו נידון למוות, לא פחות.

עם הישמע דבר המשפט, קמה מהומה רבתי בקהילת יהודי יזר.
 שתדלני הקהילה מיהרו לבתיים של השופטים, להחתנן על נפשו
 של היהודי, לבקש חנינה אגב הצעת שוחד ושלמונים, ותוך הפצרות
 כי אין זו אלא עלילה שפלה, שרקם מחמוד בעליבותו על היהודי
 שיצא כשידו על העליונה.

דא עקא, השופטים אטמו אוזניהם משמוע, הפעם, משום מה, לא היו
 מוכנים לקבל שוחד ולו בסכום עתק. כלה ונחרצה היתה עמם,
 להעלות את יוסף היהודי אל הגרדום.

החלק האחרון במשפטו של יוסף התנהל במהירות. השופטים הקריאו
 בפניו את גזר הדין, מוות בתלייה, ואף נקבו במועד המדויק שבו
 ייפרד מן העולם, בעוון ביזוי האסלאם.

יוסף הביט בשופטים בפנים חיוורות כסיד כשעיניו יוצאות מחוריהן
 מרוב בהלה. הוא ניסה לגמגם דבר מה להגנתו, אבל המילים יצאו
 מפיו שבורות ומקוטעות.

לבסוף קרס על הספסל, מעולף, עד שהשוטרים גררוהו משם בחזרה
 לתאו, שם עתיד היה לשהות עד למועד הוצאתו להורג, קבל עם
 ועדה.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for Zion" תפוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ע ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
 בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

Shofar for Zion

הַלְכוּת לַיּוֹם

הלכות עשיית מלאכה בערב שבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

עשיית מלאכה עראי בערב שבת

ד. לא אסרו חכמים עשיית מלאכה בערב שבת אלא כשעושה המלאכה דרך קבע, אבל מלאכה שעושים אותה דרך עראי לפי שעה, כגון לשרות דיו וסממנים במים כדי שיקלטו המים את הצבע, מותר לעשותה בערב שבת אפילו אחר זמן מנחה קמנה, עד סמוך לכניסת השבת. ויש להקל לעשות מלאכה עראי בערב שבת אחר זמן מנחה קמנה אפילו אם נוטל שכר על מלאכה זו.

כתיבת אגרת וחשבון העסקים בערב שבת

ה. לאור האמור לעיל שמותר לעשות מלאכה דרך עראי בערב שבת אחר שהגיע זמן המנחה, מותר לכתוב אגרת שלומים לחבירו בערב שבת. וכל הדברים שמותר לכותבם בחול המועד, כגון לכתוב חשבונותיו וחישוב הוצאותיו, (עיין בשלחן ערוך סימן תקמ"ה), מותר לכותבם בערב שבת אחר שהגיע זמן המנחה.

עשיית עסקים ומשא ומתן בערב שבת

ו. מותר לעסוק במסחר דרך משא ומתן של קניית ומכירת סחורה בערב שבת אחר שהגיע זמן מנחה קמנה, ובלבד שיש לו מי שיכין עבורו צרכי שבת. ומכל שכן שיש להקל למכור צרכי שבת במאכל ומשקה. ומכל מקום יזהרו לסגור החנויות זמן מסויים קודם כניסת השבת. ועיין עוד בזה להלן (סימן רנ"ו).

תפירת בגדים ובניית סוכה בערב שבת

ז. מותר לתקן את הבגדים בערב שבת וערב יום טוב אפילו אחר שהגיע זמן מנחה קמנה, ובלבד שעושה כן לצורך שבת ויום טוב וגם אינו נוטל שכר עבור עבודה זו, אבל אם אינו עושה לצורך שבת ויום טוב, אסור אפילו אינו נוטל שכר עבור עבודתו. וכן אם נוטל שכר על עבודתו אסור אפילו עושה כן לצורך שבת ויום טוב.

וכשמתקן הבגדים לצורך שבת ויום טוב, ואינו נוטל שכר על עבודתו, מותר לעשות כן אפילו אם קובע עצמו למלאכה זו עד סמוך לכניסת השבת. ולפי זה הוא הדין שמותר לתקן בגדי חבירו בערב שבת אחר זמן מנחה קמנה, כל שאינו נוטל שכר על עבודתו וגם חבירו צריך לאותם בגדים לכבוד שבת ויום טוב.

אולם אסור לתפור בגדים חדשים בערב שבת ויום טוב אחר שהגיע זמן מנחה קמנה, אפילו כשתופרם לצורך שבת ויום טוב ואינו נוטל שכר על עבודתו. (וכל שכן בחול המועד ובערב פסח אחר הצות היום שיש להחמיר שלא לתפור בגדים חדשים).

וכן אסור לבנות סוכה בערב שבת שבין יום הכפורים לסוכות, משעה שהגיע זמן מנחה קמנה, ורק אם חל יום טוב הראשון של סוכות בשבת, ולא הספיק לסיים בניית הסוכה קודם לכן, מותר לבנות הסוכה בערב שבת אפילו אחר שהגיע זמן מנחה קמנה.

אין פותר אותם, חלומו של פרעה היה לכללות האומה ולא לבדו ומכיון שכן לא היה בנמצא מי שיפתור חלומות אלו "לפרעה".

"ועל השנות החלום אל פרעה פעמיים" רבי יחזקאל קצנלבוין זצ"ל, בספרו "מים יחזקאל", ביאר את הכתוב על פי דברי הוזהר הקדוש כי יש שני סוגי חלומות – האחד על ידי מיכאל והאחר על ידי גבריאל. והם חלומות המתקיימים, ויש בכל אחד מעלה וחסרון. האחד יש בו מעלה שכולו מתקיים רק שלפעמים יתקיים בזמן רחוק, והשני הוא להיפך יש בו דברים בטלים, אבל חלק המתקיים בא יבא במהרה.

נמצא כאשר רוצה הקדוש ברוך הוא להראות לאדם דבר שכולו יתקיים במהרה אזי יחלום החלום ההוא שני פעמים, זה אחר זה, פעם אחת על ידי מיכאל ופעם שניה על ידי גבריאל. ולכן אמר יוסף לפרעה: "ועל השנות החלום אל פרעה פעמיים" הרי שבכך רצון ה' יתברך להראותו כי דבר החלום יתקיים ובה יבא במהרה "כי ממחר האלוקים לעשותו".

"ועתה ידא פרעה איש נבון וחכם וישייתו על ארץ מצרים" ביאורים רבים נאמרו על הקושיא המפורסמת: מדוע יוסף לאחר שגמר לומר את הפתרון החלום, החל נותן עצה לפרעה: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישייתו על ארץ מצרים". ומי ביקש ממנו להשית עצות לפרעה? הגאון רבי אברהם אזולאי זצ"ל, מביא בספרו "בעלי ברית אברים", בשם האריז"ל תירוץ לכן – שהרי בגמרא נאמר שעל שלשה דברים, הקדוש ברוך הוא מכריז עליהם: רעב, שובע ופרנס.

ולכן, לאחר שיוסף הגיד לפרעה: "אשר האלוקים עשה הראה את פרעה", דהיינו הרעב והשובע, שעליהם הכריז, כביכול, הקדוש ברוך הוא בחלומו של המלך פרעה, ביקש ממנו יוסף שראוי ונכון הדבר שיעשה פרעה את הדבר השלישי שעליו מכריז הקדוש ברוך הוא: פרנס. ולפיכך, הכריז יוסף ואמר: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישייתו על ארץ מצרים".

לכאורה היה צריך לומר "יתן עליכם רחמים", והרי לכן נתכוון שהשם יתברך ירחם עליהם, ולמה אמר "יתן לכם רחמים"? מבאר הרבי רבי משה יחיאל מאז"רוב: הרוצה שירחמו עליו מן השמים, צריך תחילה שיהיה הוא עצמו רחמן, בדרך שאמר: "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים".

אף יעקב אבינו איחל לבניו, שיזכו להיות רחמים, שיתן הקדוש ברוך הוא להם מדה טובה זו של רחמנות על אחרים, וממילא ירחמו גם עליהם מן השמים...

"יוסף פרעה להם את חלומו ואין פותר אותם לפרעה" פתח בלשון יחיד – "חלומי", וסיים בלשון רבים – "אותם"?

וכך מבאר זאת רבי דוד עידאן זצ"ל בספרו "משכיל לדוד" – שכוונת הכתוב למה שאמר חז"ל שסיבת אי ידיעת פתרון החלום היתה משני טעמים:

האחד כי חלום המלך הוא לכללות העם ולא למלך לבדו, ועוד שהם חשבו שפרעה חלם שני חלומות שונים ואולם האמת היא שהם אינם אלא חלום אחד.

ולכן אמר הכתוב "ואין פותר אותם לפרעה" – היינו מכיון שחשבום החרטומים לשני חלומות, לא ידעו לפותרם. ועוד ש"לפרעה"

"לעשות ממות - מעות"
בתהילים נאמר "הנה עיני ה' אל יראיו".
המלה "בן" המוזכרת בפרשה – "ויקעש להם יוסף בן" – היא בנימטריה ע"י.
לצדיק, אומר הר"מ מטשרנוביל זצ"ל, יש בוח להפוך את המות – למעות. להביא שפע ופרנסה ובכך להציל נפשות ממות.
זה מה שעשה יוסף הצדיק. הוא נתן להם לאכול שלא ימותו ברעב וגם השיב לאחיו את מעותיהם – זהו "ויקעש להם בן".
זה מה שכתוב בתהילים: "הנה עיני ה' אל יראיו". הקב"ה נתן ליראיו, לצדיקים, את האות ע' במתנה, ועי"ז הם מצליחים "להציל ממות נפשם ולהיותם ברעב".